

راهبانان

(پنج نمایشنامه همراه)

محمد رضا روزبهانی

(عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان استان تهران)

انتشارات دار الهدایه

تهران، ۱۴۰۰ هـ. ش

سرشناسه	: روزبهانی، محمدرضا، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآور	: راهبانان (پنج نمایشنامه همراه) / محمدرضا روزبهانی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات دارالهدایه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۲ ص: ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.
شابک	: ۲۷۰۰۰۰ ریال: ۳-۴۸-۸۹۱۹-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: نمایشنامه فارسی -- قرن ۱۴ -- مجموعه‌ها
موضوع	: Persian drama -- 20th century -- Collections
رده بندی کنگره	: ۴۲۲۴PIR
رده بندی دیویی	: ۸۷۲/۶۲۰۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۶۳۴۳۰۶

ناشر: تهران، انتشارات دارالهدایه، ۰۹۹۰۴۸۰۶۳۸۸-۰۸۱۹-۰۹۱۳۹۳۰

راهبانان (پنج نمایشنامه همراه)

مؤلف: محمد رضا روزبهانی

تاریخ نشر و نوبت چاپ: ۱۴۰۰، اول

قلم و صفحه: ۱۲۲ / ۱۲۲

شمارگان: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۲۷۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است.

سایت:	www.drtaghizadeh.7gardoona.com
نشانی ایمیل:	drtaghizadeh2@gmail.com, drtaghizadeh@yahoo.com

ISBN: 978-600-8919-48-3

عنوان..... صفحه

مقدمه..... ۷

نمایشنامه اول

راهبانان..... ۱۱

نمایشنامه دوم

بازگشت..... ۳۳

نمایشنامه سوم

حکایت دیگر..... ۶۳

نمایشنامه چهارم

حریم امن..... ۹۳

نمایشنامه پنجم

گذشت..... ۱۰۹

مقدمه

مجموعه حاضر، حاوی پنج نمایشنامه است که در موضوعات مختلف تاریخی، اجتماعی آموزشی و ... در ژانرها و سبک‌های مختلف نمایشی نوشته شده‌اند؛ و همگی بخشی از دستاوردهای چندین سال تلاش نگارنده در زمینه فعالیت‌های تئاتری به حساب می‌آیند. بعضی نمایشنامه‌ها فرصت اجرا پیدا کردند و در شهرهای مختلف از جمله بروجرد، دورود، پلدختر، خرم آباد اراک، تهران و شیراز به اجرا در آمدند و بعضی دیگر در مسابقات نمایشنامه‌نویسی صاحب عنوان شدند.

این نمایشنامه‌ها محصول علاقه نگارنده به هنر نمایش و تئاتر دانش‌آموزی از یک سو و دل‌مشغولی‌های تاریخی، اجتماعی، سیاسی، مذهبی و آموزشی از سوی دیگر است. ادعا نمی‌کنم که این آثار بی‌نقص است؛ ولی اطمینان می‌دهم که نوشتن هر کدام از آنها پاسخ به یک خواست درونی بوده است که در زمان نوشتن آن وجود مرا با موضوع نمایشنامه درگیر کرده بود.

در نوشتن این آثار خودم را به یک ژانر و سبک و سیاق واحد محدود نکردم و تنوع نمایشنامه‌ها، حکایت طبع آزمایی‌های مداوم من در طول یک دهه است؛ در آن مدت اکثر اوقاتم با نوشتن، کارگردانی و آموزش تئاتر عجین شده بود که البته از پشتوانه نظری و تجربی فراوانی برخوردار بود. پشتوانه نظری و تجربی را هم از طریق مطالعه و تحصیل در رشته تاریخ و خواندن کتب مختلف در زمینه تئاتر و نمایشنامه‌نویسی و هم از راه شاگردی در محضر استاد عبدالرضا فریدزاده، که حق ویژه به گردن این شاگرد خویش دارد، و

اگر وجود ایشان نبود شاید هیچگاه به این وادی مهم وارد نمی‌شدم، کسب کردم.

در سال‌هایی که استاد فریدزاده در بروجرد بودند (دهه ۶۰ و ۷۰)، در اکثر نمایش‌هایی که به اجرا در می‌آوردند، به عناوین مختلف در کنارشان بودم و در زمینه‌های مختلف هنر نمایش از جمله کارگردانی و نمایشنامه نویسی و... از محضر ایشان کسب دانش کردم و تجربه اندوختم، که حاصل آن شرکت در جشنواره‌های مختلف تئاتری شهری، استانی، منطقه‌ای و کشوری، چه در سطح بزرگسالان و چه در سطح دانش‌آموزی است و رهاورد آن معدود جوایزی است که برایم حاصل شد، که البته به قدر لذت‌هایی که نفس کشیدن در فضای تئاتر، بخصوص تئاتر دانش‌آموزی، ادبیات نمایشی و انجام پژوهش‌های تئاتری، که در مجلات معتبر، از جمله مجله نمایش و مجموعه مقالات همایش‌ها چاپ شده‌اند، ارزشمند نیست. این مجموعه نمایشنامه به ترتیب زیر عرضه می‌شوند:

۱- «راهبانان»: این نمایشنامه که ادای دینی است به رزمندگان هشت سال دفاع مقدس، نگاهی سمبولیک دارد به حوادث تاریخ انقلاب و مبارزات مردم ایران از سال ۱۳۴۲ تا سال‌های جنگ تحمیلی. این نمایشنامه در مسابقات نمایشنامه‌نویسی پرسش مهر ۷ (۱۳۸۶) استان لرستان مقام اول را کسب کرد.

۲- «بازگشت»: این نمایشنامه نگاهی انتقادی به اختلافات طبقاتی و برخورد نسل‌ها در دهه ۶۰ دارد و اجرای آن در جشنواره استانی تئاتر دانش‌آموزی استان لرستان (۱۳۶۹) برگزیده شد و در جشنواره کشوری (۱۳۷۰) در نیشابور جوایزی کسب کرد و همچنین

در مسابقات نمایشنامه‌نویسی پرش مهر ۸ (۱۳۸۷) استان لرستان مقام اول را کسب نمود.

۳- «حکایت دیگر»: این نمایشنامه بر اساس یک حکایت قدیمی، که به شکل‌های متفاوت نقل شده، به نگارش درآمده و حاصل یک اتود با دانش آموزان بود که از طریق تمرین مداوم گسترش یافت و در نهایت به صورت نمایشنامه حاضر در آمد و در چند جشنواره دانش آموزی به کارگردانی من شرکت کرد (۱۳۷۲) و جوایزی بدست آورد.

۴- «حریم امن» در این نمایشنامه بطور ساده و روان، روند رفع حجاب در دوره پهلوی به لحاظ تاریخی بررسی و ضرورت آن به لحاظ فقهی بیان شده است. از آنجا که مخاطب اصلی آن دختران دانش آموز هستند، سعی شده از چارچوب کتاب «ریحانه نجابت» نوشته خانم زهرا زواریان که ایده اصلی نمایشنامه را از آن گرفته‌ام، پا فراتر گذاشته نشود و گر نه، هم به لحاظ تاریخی می‌توان از مستندات بیشتری استفاده کرد و هم اینکه به لحاظ دراماتیک صحنه‌های جذاب دیگری به آن اضافه کرد، چرا که طرح نمایشنامه این امکان را در اختیار اجرا کنندگان احتمالی متن حاضر قرار می‌دهد. شیوه اجرای این نمایشنامه، که انگیزه نوشتن و اجرای آن از سئوالات دانش آموزان و دانشجویانم سرچشمه گرفته، به گونه‌ای است که عمدتاً به طراحی حرکات بر اساس دستور صحنه‌ها تکیه دارد. این نمایشنامه در دبیرستان‌ها و مراکز تربیت معلم اجرا شده است.

۵- «گذشت» این نمایشنامه بازنویسی نمایشنامه «روایتی از این ولایت» نوشته علیرضا سلیمی است و در واقع در این مورد پا را فراتر

از دراماتورزی نمایشنامه گذاشته‌ام و شاید بجز طرح کلی و استفاده از بعضی دیالوگ‌ها، نمایشنامه اولیه تغییر اساسی، از جمله جابجایی شخصیت اصلی، کرده است. این نمایشنامه را با دانش‌آموزانم در شهرستان پلدختر در مقطع راهنمایی اجرا کردم و در سطح شهر و استان اول شد (۱۳۶۹) و در مسابقات تئاتر دانش‌آموزی کشوری سال ۱۳۷۰ در نیشابور جوایزی کسب کرد.

لازم به گفتن است که دو نمایشنامه دیگر اینجانب تحت عناوین «سالن انتظار» و «انقلاب در سالن انتظار» در ابتدای سال ۱۴۰۰ به همت انتشارات همگو منتشر شد.

آرزو می‌کنم خواندن این مجموعه برای خوانندگان مفید باشد و در صورت علاقمندی به اجرای هر یک از آنها جانب امانت را رعایت کنند و نگارنده را از اقدام قابل سپاس‌گزاریشان، از طریق آدرس الکترونیکی rozbahany42@yahoo.com مطلع بفرمایند.

و توفیق از خداست.